

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van de Gemeentelijke Kleuterschool - De Kameleon te Antwerpen

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	6502
	Instelling	Gemeentelijke Kleuterschool – De Kameleon
directeur		Victoire DE GRAVE
adres		Constant Permekestraat 2 - 2020 ANTWERPEN 2
telefoon		03-238.42.10
fax		03-248.70.57
e-mail		kleuter.constant.permekestraat@so.antwerpen.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	128728 - AGB Stedelijk Onderwijs Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Grote Markt 1 - 2000 ANTWERPEN 1
	Scholengemeenschap	119768 - SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen - te ANTWERPEN 2
adres		Pestalozzistraat 5 - 2020 ANTWERPEN 2
	CLB	114215 - Stedelijk CLB Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Gasthuisstraat 24 - 2000 ANTWERPEN 1
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	19/03/2012, 20/03/2012, 21/03/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	21/03/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	04/05/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Guido Aerts
	Teamleden	Johan Lamote

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	6
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	6
3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	9
4.1 Professionalisering	9
4.2 Begeleiding	10
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	11
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	12
6.1 Wat doet de school goed?	12
6.2 Wat kan de school verbeteren?	12
6.3 Wat moet de school verbeteren?	12
7. ADVIES	13
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	13

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Vanuit de specifieke context van de wijk 'Het Kiel' gaat het dynamisch schoolteam onder leiding van een gedreven, veeleisende en stimulerende directeur de uitdaging aan om de kleuters met een grote diversiteit aan achtergrondkenmerken zo goed mogelijk onderwijs te bieden. Het schoolteam werkt gelijkgericht vanuit een gezamenlijke visie die, dank zij de systematische aanvangsbegeleiding, ook uitstraalt naar de beginnende leraren.

Het inspectieteam onderzocht de leergebieden Nederlands en wiskundige initiatie, en als onderwijsprocessen de leerlingbegeleiding samen met de aanvangsbegeleiding. Gezien de specifieke noden legt het schoolteam sterk het accent op het verwerven van de Nederlandse taal. Dit gaat gepaard met een systematisch opgezette en handelingsgerichte leerlingenbegeleiding. Sterke punten voor dit leergebied zijn de aandacht voor de themataal en de stimulering van het lezen. Daarbij maken de kleuterleraren gebruik van velerlei bronnen en materialen. Uit de observaties blijkt de grote aandacht die de kleuterleraren opbrengen voor de taalinteractie. Wel kan de school nog meer planmatig aandacht besteden aan het verwerven van de school- en instructietaal. Het is waardevol dat de school ondersteuning biedt aan ouders om de thuistaal te verrijken. Voor een kleuterschool valt het gebruik van ICT op als bijdrage tot interactief leren van taal en uitlokken en ondersteunen van communicatie.

Voor het onderzochte leergebied wiskunde voldoet het aanbod. Hierbij formuleert het inspectieteam de aanbeveling om meer te investeren in het domein 'meten' en meer materialen te gebruiken die het zelfsturend en zelfstandig leren bevorderen, wat ook bijkomende kansen biedt tot differentiëren.

Het onderwijs is gekenmerkt door een sterke planmatige aanpak. Het schoolteam bewaakt de volledigheid en het evenwicht van het aanbod met een digitaal instrument. De genormeerde toetsen die het schoolteam afneemt bij de oudere kleuters worden geanalyseerd om de leerbegeleiding verder te optimaliseren. De analyse leidt nog niet tot een systematisch onderzoek van de basisvorming.

In de school is er een sterke overlegcultuur. Die draagt bij tot zowel het gelijkgericht werken met de kleuters als tot een gezamenlijk gedragen visie. De school kan bogen op een sterk zelfevaluerend vermogen. Het inspectieteam waardeert de geleverde inspanningen en gelooft er sterk in dat de school gebruik zal maken van dit doorlichtingsverslag om haar werking nog verder te optimaliseren.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

wiskundige initiatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De doelgerichte planning is sterk gericht op de realisatie van het leerplan en het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. De kleuterleraren maken in de themapanning onderscheid tussen een beperkt aantal prioritaire doelen die als een rode draad door het thema lopen, en doelen die veeleer verbonden zijn met één activiteit. Niet altijd is de relatie tussen de prioritaire doelen en de geprogrammeerde activiteiten en / of de hoekenverrijking helder.
- Op basis van haar taalbeleid, met respect voor de thuistaal, en van haar visie op het handelingsgericht werken voorziet de school een rijk aan activiteiten en initiatieven zodat de kleuters zoveel mogelijk vorderen in de beheersing van de onderwijstaal

Nederlands. De kleuterleraren beschikken daarvoor over heel wat bronnen en aangekochte en zelf aangemaakte materialen. Het schoolteam bewaakt door afname van toetsen en observatiegegevens of de kleuters al dan niet voldoende vorderen in hun taalvaardigheid. De algemene analyse van de outputgegevens gebruikt het schoolteam vooral om de handelingsplannen op te zetten en bij te sturen.

- Om de volledigheid en het evenwicht van het basisaanbod te bewaken, gebruikt het schoolteam een digitaal instrument om na te gaan of alle leerplandoelen met een voldoende didactische frequentie aan bod komen.
- Vanuit de prioritaire doelen stellen de kleuterleraren voorop welke aspecten tijdens het lopende thema geobserveerd zullen worden. Het huidige kleutervolgsysteem, dat binnenkort op niveau van 'Stedelijk Onderwijs Antwerpen' herwerkt zal worden, biedt voor deze populatie weinig mogelijkheden om gedetailleerd de taalontwikkeling op te volgen. De kleuterleraren compenseren dit ruimschoots door heel wat observatiegegevens, informatie uit intern overleg en uit oudergesprekken, met hulpverleners en CLB... schriftelijk op te nemen in het kleutervolgsysteem.
- In de themaplanning, die een sterk doelgericht karakter heeft, voorzien de kleuterleraren per thema de streefwoordenschat die als een rode draad doorheen het thema loopt. Het team maakt daarbij terecht onderscheid tussen receptief en productief taalgebruik. Alhoewel het planningsdocument daartoe aanspoort, programmeren de kleuterleraren veeleer weinig werkwoorden en bijvoeglijke naamwoorden. De streefwoordenschat legt meestal sterk het accent op de themataal. Een aantal thema's die meer mogelijkheden bieden, vermeldt dan weer explicieter de schooltaal. In de groeps- en individuele handelingsplannen komt de school- en instructietaal meer duidelijk naar voor. De kleuterleraren beschikken voor de schooltaal over een gegreeerde basislijst, die echter veeleer sporadisch en intuïtief wordt gehanteerd.
- In een aantal klassen breiden de kleuterleraren de afgesproken 10-woordenlijst vanuit de zelfgekozen activiteiten zodanig uit, dat de kans op hechting in de taalstructuur wordt gehypothekeerd. Daarenboven komen daardoor in sommige thema's woorden voor die weinig relevant zijn en boven het niveau van kleuters staan.
- Om nieuwe kleuters die het Nederlands weinig machtig zijn en anderstalige nieuwkomers een houvast te bieden, hanteert de school een basislijst van schoolse begrippen die de zelfredzaamheid bevorderen. De school communiceert deze lijst met de ouders.
- Om de talige interactie zoveel als mogelijk te optimaliseren, kiest het schoolteam voor een aanbod dat zoveel als mogelijk in kleine groepen plaatsvindt. Daardoor creëert het schoolteam heel wat kansen om, zowel in homogene groepen, in overdacht samengestelde heterogene groepen als met coöperatieve werkvormen, te differentiëren. Differentiatievormen zoals pre-teaching en gevarieerde instructie worden eveneens aangewend. Tijdens de door de onderwijsinspectie uitgevoerde klasbezoeken viel in de meeste klassen zowel de flexibele én goed gestructureerde klasorganisatie op als de goede interactie tussen kleuterleraren en kleuters. Er gaat veel aandacht van de kleuterleraren naar een warm en veilig klasklimaat en het welbevinden van de kleuters. Om de interactie te bevorderen en betekenisonderhandeling mogelijk te maken, gebruiken de kleuterleraren heel wat materialen en visualiseren ze voorwerpen en handelingen. Vanuit het GOK-actieplan besteedt het schoolteam dit schooljaar extra aandacht aan het 'talig verrijken van hoeken'. Voor een aantal leraren is het maar weinig duidelijk wat dit inhoudt. Ook hier wordt zelden de relatie gelegd met de school- en instructietaal.
- De stimulering van het lezen krijgt een prominente plaats in de school. De mooi gepresenteerde boekenhoeken worden door de kleuters intensief gebruikt. De oudste kleuters bezoeken geregeld de nabijgelegen stedelijke bibliotheek. Ouders krijgen de kans om in de school zelf boeken te ontlenen zowel in het Nederlands als in de thuistaal. De school zoekt mogelijkheden om het toch nog beperkte boekenaanbod voor vreemde talen verder uit te breiden.

- Opvallend voor een kleuterschool is de wijze waarop het schoolteam ICT inzet om de taalvaardigheid van de kleuters te bevorderen. Zowel op receptief - zoals het digitaal presenteren van verhalen – als productief vlak – door mondelinge communicatie via het internet over klassen heen, maken de kleuters gebruik van ICT. De school heeft een degelijk ICT-beleidsplan om de mogelijkheden van ICT verder uit te bouwen.
- Ondanks de kleinere lokalen in de tijdelijke container- en prefabklassen trachten de leraren zo goed als mogelijk hun klas als een rijk taalmilieu in te richten. De visualisatie van heel wat aspecten van het schoolleven, zoals de kalenders en het leren kiezen, is opvallend aanwezig. Een beperkt aantal klassen kan minder rommelig en /of beter aansluitend bij de leeftijdsgebonden ontwikkeling van de kleuters worden ingericht.
- Bij de oudste kleuters wordt op een goede geïntegreerde wijze gewerkt aan de ontlukkende geletterdheid. Het is spijtig dat deze kleuterschool weinig informatie verkrijgt over hoe haar kinderen het doen in het lager onderwijs. Dat heeft onder meer te maken met de grote verspreiding na de kleuterschool van de kleuters over verschillende scholen en onderwijsnetten heen. Overleg op niveau van de scholengemeenschap en het lokaal overlegplatform zou de informatiedoorstroming kunnen verbeteren.
- De opvang van anderstalige nieuwkomers gebeurt geïntegreerd, zodat het welbevinden van de kleuter wordt bewaakt en de sociale integratie wordt bevorderd. De kleuterleraren beschikken over een uitgebreide door de AN-leerkracht opgestelde beginsituatieanalyse. Voor iedere anderstalige nieuwkomer stelt men een individueel handelingsplan op.
- Om de communicatie met de ouders te ondersteunen, gebruikt de school een gestandaardiseerde pictogrammen-set, die ook binnen de klas, bijvoorbeeld voor de sociale vorming, wordt gebruikt.

3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- De kleuterleraren plannen het onderwijsaanbod voor wiskundige initiatie geïntegreerd in de themawerking. Door net zoals voor de andere leergebieden de activiteiten schematisch te onderscheiden, expliciteren de kleuterleraren het onderwijsaanbod. Niet altijd is de relatie tussen de prioritaire vooropgestelde doelen en de doelen bij de activiteiten voldoende helder. Op basis van de prioritaire vooropgestelde doelen is niet altijd duidelijk of er een voldoende didactische frequentie is. Het merendeel van thema's vermelden een beduidend aantal doelen voor het leergebied, bij sommige thema's is dat zeer beperkt of afwezig. Dit wordt enigszins gecompenseerd door formulering van wiskundige doelen bij de hoekenverrijking.
- De algemene analyse van de outputgegevens leidt tot bijstellingen in de leerlingbegeleiding maar heeft weinig gevolgen voor de planning van het basisaanbod. Vanuit het kader van integrale kwaliteitszorg mist de school nog de kans om haar basisvorming nog explicieter kritisch te bekijken en bij te sturen.
- Het schoolteam registreert in een digitaal bewakingsinstrument welke leerplandoelen aan bod komen. Voor de domeinen getallen en meetkunde is de dekking voldoende duidelijk. Voor het domein meten, en afhankelijk van de leeftijdsgroep voor sommige subdomeinen, is het aanbod niet altijd voldoende. Zo kan het ervaringen opdoen met gewicht en / of tijd en snelheid in sommige klassen nog meer kansen krijgen. Niettegenstaande er heel veel afspraken zijn over de verticale samenhang in verband met hoeken, weerkerende activiteiten..., is het niet steeds duidelijk in welke fase van het schooljaar bepaalde leerplandoelen aan bod zullen komen. Hierdoor kan het schoolteam de totaliteit van het aanbod moeilijk aantonen.
- Met een toets bij de vier- en vijfjarigen gaat de school de opbrengst van het onderwijs in de wiskundige initiatie na. Net zoals voor Nederlands geeft de analyse van de toets

veeleer aanleiding tot bijsturing op leerlingniveau dan het kritisch vragen stelt over het basisonderwijsaanbod. In de groeps- en individuele handelingsplannen is duidelijk dat de teamleden initiatieven nemen om kleuters of groepen van kleuters in hun wiskundig leren te ondersteunen.

- De kleuterleraren gebruiken heel wat materialen om kleuters wiskundige ervaringen, handelingen, begrippen en vaardigheden bij te brengen. Ze differentiëren onder andere in ondersteuning, in uitvoeringsgraad, in opdrachten onder meer door het benutten van 'contractwerk', en in materialen. Ook oefenen de kleuters geregeld met speelse ICT-toepassingen die het wiskundig denken en handelen bevorderen.
- Het aanbod voor wiskundige initiatie is grotendeels gebaseerd op activiteiten in kleine groepen. Dat maakt een intensieve begeleiding mogelijk. Er liggen nog groeikansen in het 'wiskundig verrijken en / of aanpassen van hoeken', waardoor kleuters rijkere ervaringen met wiskunde kunnen opdoen.
- Het is de vraag of de grote aandacht voor ondersteuning en taalverrijking niet in enige mate ten koste gaat van het gedifferentieerd zelfsturend leren op het concreet-handelend niveau. Met uitzondering van de puzzels zijn materialen, opdrachtkaarten en stappenplannen zelden gegradeerd. Recent heeft de school materialen met zelfcorrectie aangekocht. Ze zullen binnenkort geïntroduceerd en geïmplementeerd worden. Anderzijds is de opbouw van het leren kiezen als bijdrage tot zelfsturing heel degelijk opgebouwd.
- Met observatiegegevens en registraties in het kleutervolgsysteem volgen de kleuterleraren de ontwikkeling voor dit leergebied op. De rubricering in 'wiskundige initiatie' en 'cognitieve ontwikkeling' en de geringe samenhang met het leerplan maakt het de kleuterleraren niet makkelijk om informatie uit de observaties op de juiste plaats onder te brengen.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Op basis van een uitgeschreven en gedragen visie anticipeert de school met een structureel uitgewerkte aanvangsbegeleiding op de vele noodgedwongen teamwisselingen. De school maakt daarbij onderscheid tussen zeer korte, langere vervangingen en leraren die in de school voor langere tijd kunnen beginnen. De visie van de school gaat ervan uit dat iedereen mee verantwoordelijk is voor de aanvangsbegeleiding.
- Het plan voor de aanvangsbegeleiding omschrijft zeer duidelijk de rol van de verschillende interne actoren: directeur, mentor en parallelleraar. De ondersteuning en informatie is erop gericht dat beginnende kleuterleraren snel zichzelf kunnen behelpen en gefaseerd de specifieke werking van de school in zich opnemen.
- De aanvangsbegeleiding wordt ondersteund door informatieve documenten en door gebruikvriendelijke sjablonen. De werkbegeleiding is zowel aanbodgestuurd als vraaggestuurd. De leerbegeleiding van de beginnende leerkracht is een gezamenlijke

verantwoordelijkheid van de mentor en de directeur. Over de taakverdeling onder meer in verband met ondersteuning en controle zijn er heldere afspraken. De leerbegeleiding wordt verder ondersteund door de mentorencel door de organisatie van intervisiemomenten.

- Door het organiseren van vele overlegmomenten krijgen beginnende leraren veel kansen om te leren hoe de school werkt. Het is opvallend hoe snel beginnende leraren de visie van de school assimileren en de vastgelegde afspraken in de school effectief toepassen.
- Enkele leraren volgen externe nascholing 'mentor' om zich verder te bekwamen in deze opdracht. Ze leren er ook een aantal vaardigheden die nodig zijn om interactief en communicatief deze opdracht uit te voeren.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Het handelingsgericht werken staat centraal in de begeleiding van de kleuters, leraren en ouders. De school ziet handelingsgericht werken als een visie die in de school concreet wordt uitgewerkt.
- De begeleiding van de kleuters houdt rekening met specifieke situatie van elke kleuter – taalzwak of taalsterk – en loopt terecht samen met de socio-emotionele begeleiding. De leerbegeleiding is er op gericht iedere kleuter maximale kansen te bieden zowel door ondersteuning in de school als door ondersteuning van de thuissituatie.
- De extra uren die de school krijgt om haar zorg- en gelijkekansenbeleid in te richten worden grotendeels geïntegreerd en flexibel aangewend. Het zorgteam bestaat zowel uit ervaren als jongere leraren en omvat zowel uitvoerende als coördinerende opdrachten. Het overleg rond zorg is gestructureerd opgezet, zowel binnen het zorgteam als in het overleg per leeftijdsgroep. Extern ondersteunt het zorgteam de moedergroepwerking en de bibliotheekwerking. Ook met heel wat externe organisaties werkt de school intensief en structureel samen.
- Het GOK-actieplan vernieuwt en ondersteunt het zorgbeleid. De school slaagt er zeer goed in de vorige acties op een structurele wijze te integreren in de schoolwerking. Het actieplan vertrekt vanuit een degelijke beginsituatieanalyse en wordt zowel permanent als periodiek geëvalueerd. Er is een sterke samenhang tussen de doelen en acties op school-, leraren- en kindniveau. Het is de verdienste van de school dat het GOK-actieplan in het extra jaar van de cyclus verder werd uitgebreid en opgefrist. De wijze waarop de school haar zorgbeleid aanpakt, evalueert en bijstuurt getuigt van een grote dynamiek.
- De uitvoering van de leerbegeleiding is een gedeelde verantwoordelijkheid van klasleraren en zorgondersteuners. Alle klasleraren noteren in hun planningsdocumenten in welke vorm de basisdifferentiatie verloopt. Op basis van observatiegegevens en registraties in het kleutervolgsysteem en de uitwisseling van informatie tijdens het intern overleg stellen de klasleraren en zorgondersteuners samen groeps- en individuele handelingsplannen op. Deze bevatten een nauwkeurige probleemanalyse. De omschrijving van de zorgvraag kan nog meer kindgericht en specifiek genoteerd worden. Meestal verloopt de uitvoering tussen twee multidisciplinaire overlegmomenten, waarna zowel de resultaten als de doelen en

acties geëvalueerd en bijgesteld worden. Daardoor krijgt de leerbegeleiding een sterk cyclisch karakter.

- De school gebruikt zeer heldere procedures en gebruiksvriendelijke documenten om het overleg te structureren. Om het multidisciplinair overleg te optimaliseren en de ondersteuning door het CLB efficiënt te maken, organiseert de school vooraf een 'filteroverleg'. Daarin bespreken de klasleraren en de zorgleraren wat de school zelf kan aanpakken. Het multidisciplinair overleg wordt op die manier gereserveerd voor de problematieken waarvoor externe raadgeving en / of ondersteuning nodig is.
- De school betreft zoveel als mogelijk de ouders bij de leerbegeleiding van de kleuters. Op basis van zowel formele als informele oudergesprekken – waarvoor de school structureel initiatief neemt – polsen de leraren naar ondersteuningsbehoeften en vragen van de ouders. Ook de ondersteuningsvragen van de klasleraren krijgen een duidelijke plaats op het zorgoverleg.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Zowel vanuit de uitdagingen die zich stellen als vanuit de interne evaluaties gaat het schoolteam op zoek naar oplossingen om haar onderwijskwaliteit te verhogen. Daarbij besteedt het team veel aandacht aan visieontwikkeling. Meestal stelt het kernteam of het zorgteam een ontwerpvisietekst op die ter bespreking voorgelegd wordt aan het schoolteam. Het schoolteam vertaalt de goedgekeurde visieteksten in heldere procedures en ondersteunende sjablonen.
- Het is opvallend hoe, dank zij de degelijk gestructureerde aanvangsbegeleiding en de vele overlegmomenten, jongere leraren zich snel de visie van de school 'in woord en daad' eigen maken. De gezamenlijke doelgerichtheid binnen de school is erg groot.
- Het intern leiderschap is democratisch, gedeeld en gedragen. Een kernteam, een zorgteam en zowel organisatorische als pedagogisch-didactische werkgroepen ondersteunen het intern leiderschap. De directeur wordt door de teamleden sterk gewaardeerd. Zij voert een beleid van enerzijds gedeelde verantwoordelijkheid en ondersteuning, en anderzijds geeft ze duidelijk de richting aan. Enerzijds heeft ze veel aandacht voor structurele ondersteuning, anderzijds durft ze hoge verwachtingen stellen.
- Het schoolteam hecht veel belang aan communicatie en overleg. Ondanks dit heel wat bijkomende tijd vergt, ervaart het schoolteam de vele overlegmomenten als waardevol en ondersteunend voor de onderwijspraktijk. De eerste experimenten rond collegiale consultatie zijn een nieuwe verbeterstap om van elkaar nog meer praktijkgericht te kunnen leren. Deze methodiek vult zeer goed het sterke nascholingsbeleid van de school aan.
- Door duidelijke verbeterdoelen voorop te stellen, deze in acties uit te voeren en na zowel permanente als periodieke evaluatie bijstellen van visie, doelen en / of acties werkt het schoolteam aan haar kwaliteitszorg. In de school zijn er aanzetten om daarvoor ook outputgegevens te gebruiken.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De sterke aandacht voor taalstimulering en taalverwerving op basis van een doordachte visie op taalbeleid.
- De aandacht die de school heeft voor de kwaliteit van de thuistaal.
- De geïntegreerde begeleiding van anderstalige nieuwkomers.
- De sterke doelgerichte planning van alle leergebieden zonder afbreuk te doen aan de horizontale samenhang.
- De inspanningen die het schoolteam levert om de verticale samenhang te realiseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De uitgekiende leerbegeleiding op basis van het handelingsgericht werken met grote betrokkenheid van alle leraren.
- De degelijke begeleiding van de in de school startende leraren.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De gelijkgerichte en gedragen visie zowel in denken als in handelen, de vertaling ervan in heldere afspraken vanuit een gezamenlijke besluitvorming.
- De ruimte die de school creëert voor structureel overleg.
- Het veeleisend en tegelijk stimulerend leiderschap.
- De grote aandacht voor kwaliteitszorg, onder meer door zowel permanente als periodieke evaluatie van de visie, doelen en acties.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school kan bij de planning van de thema's meer formeel aandacht besteden aan de verwerving van de school- en instructietaal.
- De school kan de doelen voor wiskundige initiatie met een duidelijkere regelmaat prioritair vooropstellen, en het domein meten verder uitbouwen.
- De school kan meer aandacht besteden aan het gedifferentieerd zelfstandig leren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Guido Aerts

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: